

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Suriyelilere vatandaşlık verilmesi için çalışma başlatıldığını açıklamış olup Türkiye'ye sığınan ve 2 milyon 746 bini kayıt altında olan yaklaşık 3 milyon Suriyeli ile ilgili strateji çalışması önem kazanmıştır. Suriyeli mültecilerin vatandaşlığa geçişleri için kolay bir prosedür öngörülmekte olup buna göre Bakanlar Kurulu kararıyla vatandaşlığa alınma işlemi uygulanacağı dile getirilmektedir. Suriyeli mültecilere 8 alanda entegrasyon çalışması yürütülmekte olup entegrasyonda 'Türkiye'deki Suriyelilere yönelik Politikalar ve Stratejiler İçin Çerçeve Belgesi'ne göre, 7 bakanlık, 14 destek kurumu, STK'lar ve özel sektörün katkısıyla yürütülen çalışmayla Suriyelilerin entegrasyonunun, 'sığınma, eğitim, sağlık, ekonomik ve çalışma hayatı, sosyal uyum, yerel yönetimler, güvenlik, sivil toplum' gibi 8 ana dalda eğitim çalışmasıyla sağlanacağı ifade edilmektedir. Yine Suriyeli mültecilerin nitelikli iş gücü veya yatırım koşulunu sağlamaları durumunda Turkaz kart uygulamasından da yararlanabilecekleri hususu da dile getirilmektedir. Ayrıca sosyal uyumda zedeleyici herhangi bir davranışta bulunan veya kamu düzenini bozan kişilerin, vatandaşlık için başvuru hakkını yitirecekleri, 8 ana kriteri yerine getiren ve vatandaşlık için başvuracak Suriyelilerde ise *"toplumsal ve kamu düzenine uyum, sosyal uyum, yeteri seviyede Türkçe biliyor olması, adli sicil kaydının temiz olması, suç kaydının bulunmaması, Türkiye vatandaşı olacağına nasıl bir katkı sağlayacağı"* kriterlerine bakılacağı ifade edilmektedir. Vatandaşlık kazanımının ardından ise Suriyelilere seçme ve seçilme hakkı, askerlik yükümlülüğü, çalışma hayatının düzenlenmesi, eğitim ve sağlık alanında haklar verilmesi öncelikli gündem olarak yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1-) Yıllardır Türkiye’de kamplarda son derece kötü koşullarda yaşayan Suriyeli göçmenlerin vatandaşlığa alınmasının gerekçesi ve dayanağı nedir?

2-) Dış politikada Suriye ile ilişkilerin iyileştirilmesine dönük söylemlerin Suriyeli sığınmacıların vatandaşlığa alınması ile bir ilintisi var mıdır?

3-) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı istisnasız tüm Suriyeli göçmenleri kapsayacak mıdır? Bu yöndeki çalışmalar ne yöndedir?

4-) Suriyeli göçmenlerin vatandaşlığa kabulüne ilişkin hangi kriterler uygulanacaktır? Suriyeli göçmenlerin vatandaşlığa alınmasına yönelik uygulanacak ayrımcılığın hukuki, siyasi etik bir dayanağı var mıdır?

5-) Cenevre Sözleşmesine konulan çekince uyarınca Doğu ülkelerinden gelen sığınmacılar ile Batı ülkelerinden gelen sığınmacılar arasında ikili bir ayrım söz konusu olup bu ayrım ve Doğu ülkelerinden gelen sığınmacılara mültecilik statüsünün tanınmamasına dair konulan çekincenin sebebi nedir?

6-) Cenevre Sözleşmesine konulan çekince kaldırılarak Suriyeli göçmenlere mülteci statüsü tanınmamış olmasının gerekçesi nedir? Mülteci statüsü es geçilerek vatandaşlık statüsü verilme sebebi nedir?

7-) Halihazırda Birleşmiş Milletler Cenevre Sözleşmesine konulan çekince gereği Suriye’den gelen sığınmacılar mülteci statüsüne alınmamakta olup bu bağlamda bahse konu çekince ne zaman kaldırılacaktır?

8-) Çeşitli nedenlerle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını talep etmek istemeyenlere mültecilik hakkının verilmesi gerekmiyor mu? Suriyeli sığınmacılara ayrıca mülteci statüsünün tanınmasına ilişkin bir hazırlık yapılması gündeminizde olacak mıdır?

9-) Suriyeli göçmenlere vatandaşlık verilmesi ile Doğu ve Güneydoğu illerinde yeni bir iskân politikasına gidilmesi arasında bağlantı var mıdır? Son bir yıl içerisinde boşaltılan yerleşim yerlerine Suriyeli sığınmacıların yerleştirileceği hususu doğru mudur? Şayet doğru ise yeni bir iskân politikası uygulamasının amacı nedir? Amaç Doğu ve Güneydoğu illerindeki Kürt nüfusunun azaltılması mıdır? Nüfus dengelerinin değişmemesine dair önlemler alınacak mıdır?

10-) Suriyeli sığınmacıların vatandaşlığa alınmasına yönelik çalışmaların başlatıldığıнын kamuoyuna yansması ile toplumda ırkçılık ve nefret söylemleri artmış olup bu hususa ilişkin tedbirler alınmış mıdır? Irkçılık ve nefret söylemlerinin yaratacağı tehlikenin önlenmesine dair hangi tedbirleri alacaksınız?

11-) Suriyeli sığınmacılara vatandaşlık verilmesi ile savaş suçlarına dâhil olmuş olan Suriyeliler, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığıyla bir koruma zırhına mı kavuşturulmak istenmektedir?

12-) Başkanlık sistemi tartışmaları ile Suriyeli göçmenlere seçme ve seçilme hakkı verilmesi arasında bağlantı var mıdır? Hükümet olarak Suriyeli göçmenlere vatandaşlık hakkı tanıyarak yeni seçmen ve bağlı bir kitle mi oluşturmayı hedeflemektesiniz?

13-) Cumhurbaşkanı Şubat ayında gerçekleştirdiği konuşmalarda Suriyeli sığınmacılara dair “Edirne’den insanları otobüslere bindirdik, tekrar geri çevirdik. Ama bir olur iki olur, ondan sonrada sonra kusura bakmayın, biz de kapıları açarız, hadi hayırlı yolculuklar dileriz.” şeklindeki beyanları ile sığınmacıların Avrupa’ya gidişlerini gündeme taşımış kısa bir süre sonra ise sığınmacılara vatandaşlık verilmesi gündeme gelmiş olup bu dönüşümün sebebi nedir? Hangi gelişmelerin ardından Suriyeli sığınmacılara vatandaşlık verilmesi gündeme gelmiştir?